

Ulvelav på furustubbe. Foto: Tom Helliik Hofton

Rynkeskinn. Foto: Reidar Haugan

Mosaikk av skog og myr i Fuggdalen. Foto: Tom Helliik Hofton

Svartsonekjuke. Foto: Reidar Haugan

Kalkberg ved Mistra-Renäa. Foto: Tom Helliik Hofton

Kilde i myrkanth. Foto: Tom Helliik Hofton

FUGGDALEN NATURRESERVAT

Fuggdalen naturreservat i Rendalen kommune ble opprettet 26. september 2008 med hjemmel i naturvernloven. Naturreservatet dekker et areal på ca. 53 km². Formålet med fredningen er å bevare som helhetlig økosystem et barskogområde med ulike skogtyper og et nedbørfelt med myrer, vassdrag og tilgrensende snauffjell. Fredningen skal ivareta spesielle naturtyper som raviner, bekkekløfter, kildeframspring med kildevegetasjon, gransumpskog og bærlyngfuruskog.

Skoddelav. Foto: Tom Helliik Hofton

Naturforholdene

Fuggdalen er et stort fjellskogdalføre, så godt som uten tekniske inngrep. Landskapet er vidt og åpent, med store myrer i dalbunnen og lange, slake lisider. Veksling mellom åpne myrflater og glissen furuskog karakteriserer store deler av dalføret. Hovedvassdraget Fugga renner rolig sørøstover og danner Fuggsjøen som eneste store vannspeil i dalen. I nord renner mange småbækker ned i Fugga på hver side. Særlig i øst gir rike kildehorisonter et stykke oppe i liene opphav til bækker med stabil vannføring. Langs disse står frodige, smale granskogbånd som skaper markerte kontraster til den karrige furuskogen. I nedre del har Fugga gravd ut ei markert bekkekløft med bratte skrånninger. Mistra danner ei stor, bratt og dyp elvekløft helt sør i naturreservatet.

Berggrunnen består hovedsakelig av næringsfattig sandstein og konglomerat, men i Mistras elvegjel er det innslag av kvartsitt og kalkrik leirskifer. Tørre og fattige furuskoger, særlig lavfuruskog, er dominerende skogtype i naturreservatet. Granskog er begrenset til små arealer der fuktighetsforholdene er bedre. Som "oaser" i et ellers fattig furuskoglandskap bidrar granskogene sterkt til det biologiske mangfoldet. Et karakteristisk trekk er de skarpe skiftningene mellom fattige og rike og mellom tørre og fuktige vegetasjonstyper, noe som er et typisk kontinentalt fenomen. Opp mot fjellet tiltar innslaget av småvokst bjørk.

Det aller meste av skogen er eldre naturskog. I lang tid har området vært lite berørt av skogbruksaktivitet, men skogen er

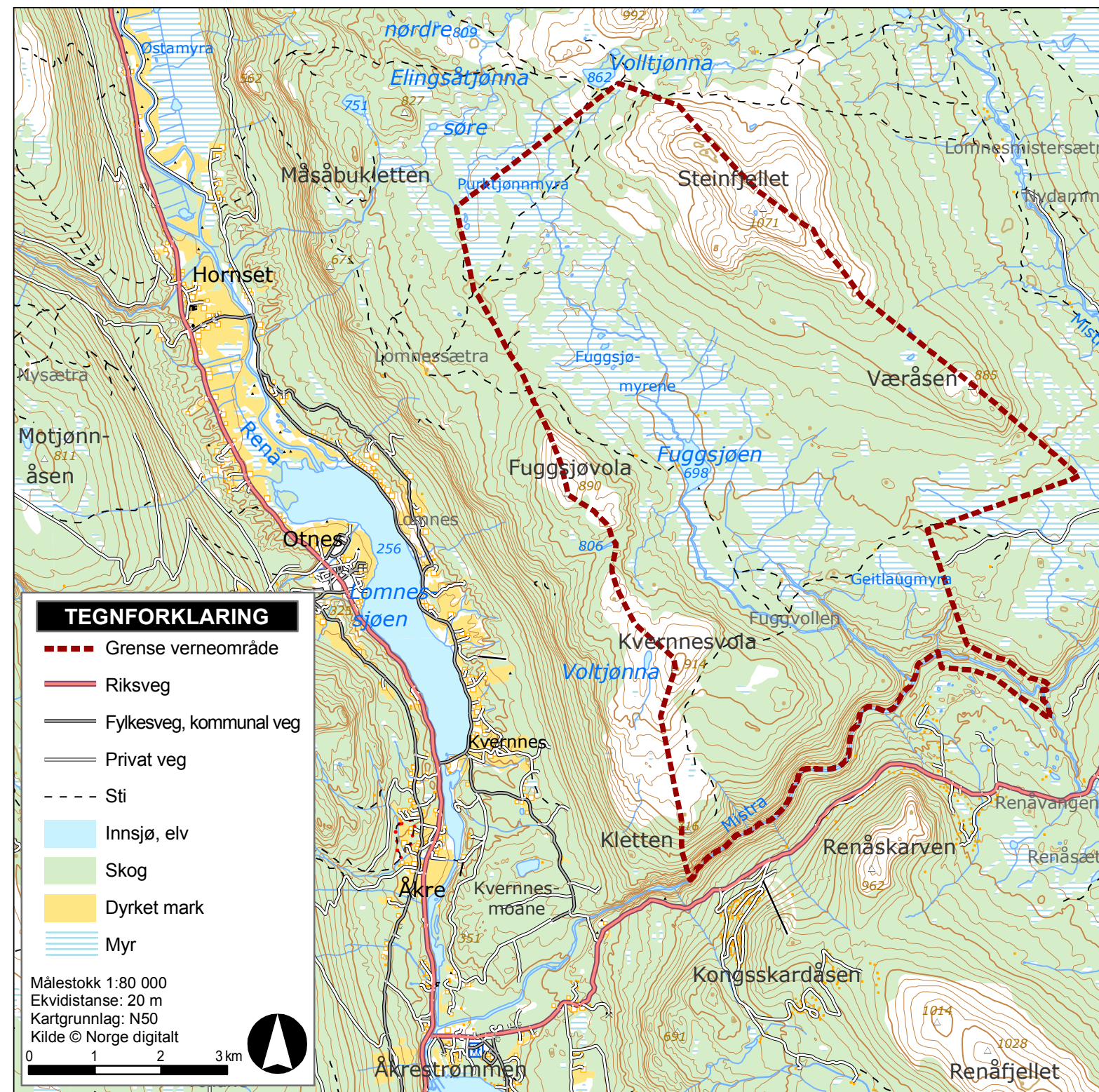
preget av tidligere tiders plukkhogster. Furu-skogen har god sjiktning og jevn aldersspredning opp til 200 år. Trær over 200 år er sjeldne. Gamle og tørre høgstubber er vanlig i hele området. Læger finnes også spredt. En mengde brannspor på høgstubber, læger og grove furustubber etter hogde trær vitner om en høy brannfrekvens i tidligere tider. I Mistras elvegjel skaper stor variasjon i naturgrunnlag og topografi på små avstander stor variasjon i skogtyper og utforming.

På grunn av områdets størrelse og variasjon er artsmangfoldet stort. I noen av granskogbeltene vokser fuktighetskrevede høgstaudearter som enghumleblom, engsyre, marikåpe, skogsnelle og mjødurt. Kildepartiene har en frodig vegetasjon med blant annet kildeurt, fjellkvann, fjellstjerneblom og setermjølke, samt svulmende mosematter med kildemose. En finner også mange sjeldne og truede lav- og sopparter i naturreservatet. Sjeldne vedboende sopparter som svartsonekjuke, rynkeskinn, granrustkjuke og taigapiggskinn er påvist. Ulvelav er relativt vanlig forekommende. I Mistras elvegjel finnes en rik lavflora, spesielt på de næringsrike bergveggene. Lavfloraen er betinget av stabilt fuktige forhold. Trådragg og skoddelav har gode forekomster.

Vern av barskog i Norge

En sentral målsetting i naturvernarbeidet i Norge er å sikre mangfoldet av naturtyper og av plante- og dyrearter. Formålet med å opprette naturreservater med barskog er å bevare både de typiske og de sjeldne eller truede elementene i vår barskognatur. Naturskog defineres som skog som er påvirket av menneskelige inngrep, men som er av en slik art at det ikke har virket forstyrrende på skogens utvikling. Det er flere grunner til å verne naturskog:

- Naturskog kan inneholde sjeldne og truede plante- og dyrearter.
- Naturskog har et stort og variert arvemateriale.
- Naturskog gir verdifulle naturopplevelser.
- Naturskog er viktig for forskning og undervisning.

Fuggdalen Nature Reserve

In Fuggdalen Nature Reserve there are marshes, forests, mountainous areas and wetlands. It is an area of great biological diversity. The forest is relatively undisturbed by human activities and one can find forests in its natural state. Pine is the dominating tree species, with spruce forest on richer sites. Several rare and endangered species are found in the reserve.

Fuggdalen Nature Reserve is protected by law. You are welcome to visit the area. Removal of plants, wildlife disturbance, riding and cycling are prohibited. You are allowed to go hunting and fishing according to statutory framework. You are also allowed to pick berries and mushrooms.

Utdrag fra fredningsforskriften

Du er velkommen til å besøke naturreservatet. Følgende bestemmelser må du imidlertid merke deg:

- Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet. Det er ikke tillatt å fjerne eller skade planter, sopp og lav.
- Dyre- og fuglelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade, ødeleggelse og unødig forstyrrelse.
- Bruk av naturreservatet til telteleirer, idrettsarrangementer og andre store arrangementer er forbudt.
- Motorisert ferdsel er forbudt.
- Bruk av sykkel, bruk av hest og kjerre og ridning er forbudt.

Fredningsbestemmelsene er ikke til hinder for:

- Ferdsel til fots.
- Jakt, fangst og fiske i samsvar med gjeldende lovverk.
- Sanking av bær og matsopp.
- Bålbrenning med tørre kvister fra bakken eller medbrakt ved. Husk at bålbrenning i eller i nærheten av skogsmark er forbudt i perioden 15. april til 15. september.

Forvaltning

Det er ansatt oppsyn som blant annet skal se til at fredningsbestemmelsene for naturreservatet blir overholdt. Henvendelser angående Fuggdalen naturreservat kan rettes til Fylkesmannen i Hedmark eller til Rendalen kommune.